

Lại nữa, này Thiện Hiện! Tâm của Đại Bồ-tát ấy kiên cố hơn chất kim cương. Giả sử tất cả hữu tình trong hằng hà sa thế giới chư Phật khắp mười phương đều hóa làm ác ma. Mỗi mỗi chúng ma ấy lại hóa ra nhiều ác ma như vậy. Các ác ma này đều có vô số thần lực. Nếu các ác ma này có sử dụng hết thần lực thì cũng không thể nào cản trở Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu được. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy đã đắc phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa, vì biết tất cả pháp đều bất khả đắc.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát thành tựu hai pháp thì tất cả ác ma không thể nào làm cản trở vị ấy tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu được. Thế nào là hai? Một là quán sát các pháp đều không; hai là không xả bỏ các loại hữu tình.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát thành tựu hai pháp thì tất cả ác ma không thể làm trở ngại vị ấy tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu được. Thế nào là hai? Một là nói ra điều gì đều có thể làm được; hai là thường được chư Phật hộ niệm.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, thì các Thiên tử thường đến lễ kính, gần gũi, cúng dường, thăm hỏi, khuyến khích, nói như vậy: “Lành thay, Đại sĩ! Muốn chúng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì phải siêng năng trụ vào không, vô tướng, vô nguyện. Vì sao? Này thiện nam tử! Nếu siêng năng trụ vào không, vô tướng, vô nguyện, thì có thể làm chỗ cậy nhờ cho tất cả hữu tình không có chỗ cậy nhờ, làm chỗ quay về cho kẻ không chỗ quay về, làm người cứu giúp cho kẻ không người cứu giúp, làm chỗ hướng về cho kẻ không chỗ hướng về, làm nhà cửa cho kẻ không nhà cửa, làm hòn đảo cho kẻ không hòn đảo, làm ánh sáng cho người tối tăm, làm tai mắt cho người điếc mù. Vì sao? Này thiện nam tử! Vì an trụ vào không, vô tướng, vô nguyện như vậy, tức là an trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Nếu có thể an trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu thì mau chúng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát có thể trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, thì được chư Phật hiện tại trong vô lượng, vô số, vô biên thế giới khắp mười phương ở trong đại chúng, tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức của Đại

Bồ-tát ấy, gọi là an trụ vào công đức chơn tịnh Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu.

Thiện Hiện nên biết! Như Ta ngày nay giảng nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu cho đại chúng, ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức của các Đại Bồ-tát Bửu Tràng, Bồ-tát Thi Khí v.v... và các Đại Bồ-tát khác hiện đang ở chỗ Phật Bất Động để tịnh tu phạm hạnh, trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Gọi đó là an trụ vào công đức chơn tịnh Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở vô lượng, vô số thế giới phương Đông hiện đang giảng nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu cho đại chúng. Ở đó cũng có các Đại Bồ-tát tịnh tu phạm hạnh, chẳng lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa. Chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ấy đều ở giữa đại chúng đều tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức của Đại Bồ-tát ấy. Gọi đó là công đức chơn tịnh chẳng lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Phương Nam, Tây, Bắc, bốn phía, trên dưới cũng như vậy.

Thiện Hiện nên biết! Có Đại Bồ-tát từ lúc mới phát tâm hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, lần lần viên mãn đạo đại Bồ-đề, lần lần viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, cho đến sắp đắc trí nhất thiết tướng, cũng được tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở vô lượng, vô số, vô biên thế giới chư Phật khắp mười phương, ở trong đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức của Đại Bồ-tát ấy. Gọi đó là công đức chơn tịnh tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy làm những việc khó làm, không làm mất hạt giống của Phật, làm lợi ích an lạc cho tất cả hữu tình.

Bấy giờ, Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Những Đại Bồ-tát nào được Phật Thế Tôn ở trong đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức? Đó là vị Bất thối chuyển hay Thối chuyển?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Có Đại Bồ-tát trụ vào Bất thối chuyển hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, được Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức. Lại có Đại Bồ-tát mặc dù chưa được thọ ký nhưng tu phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng được chư Phật ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Những vị nói ở đây là Bồ-tát nào?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Có Đại Bồ-tát theo Phật Bất Động làm Bồ-tát lúc nào ở đâu cũng tu và học, đã được an trụ vào ngôi vị Bất thối chuyển. Đại Bồ-tát ấy được Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức.

Lại có Đại Bồ-tát theo Đại Bồ-tát Bửu Tràng, Đại Bồ-tát Thi Khí để tu học. Đại Bồ-tát ấy mặc dù chưa được thọ ký, nhưng siêng năng tinh tấn thực hành phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, cũng được chư Phật ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức.

Lại nữa, này Thiện Hiện! Có Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, đối với tất cả pháp là tánh vô sanh, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tất cả pháp hoàn toàn là tánh Không, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tất cả pháp đều là tánh tịch tĩnh, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tánh của tất cả pháp đều là viển ly, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tánh tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tất cả pháp là tánh chẳng tự tại, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn. Đối với tất cả pháp là tánh không chắc thật, mặc dù tin hiểu sâu sắc nhưng chưa chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn.

Này Thiện Hiện! Những Đại Bồ-tát ấy cũng được chư Phật ở trong đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát được Phật Thế Tôn ở trong đại chúng tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức thì Đại Bồ-tát ấy vượt qua địa vị Thanh văn, Độc giác, chắc chắn đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát hành phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, được Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng, tự nhiên hoan hỷ, tán thán, khen ngợi tên họ và các công đức thì Đại Bồ-tát ấy nhất định sẽ an trụ vào địa vị Bất thối chuyển. Sau khi an trụ vào địa vị ấy rồi thì mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, này Thiện Hiện! Nếu Đại Bồ-tát nghe nói tất cả ý nghĩa của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy mà không nghi ngờ, không mê loạn, chỉ nghĩ như vậy: Như Phật nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, lý của nó rõ ràng đúng, không có điên đảo. Đại Bồ-tát ấy nhờ có niềm tin thanh tịnh sâu sắc vào Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy, lần lần sẽ được ở chỗ Phật Bất Động và các Đại Bồ-tát nghe hết Bát-nhã ba-la-mật-đa và tin hiểu sâu sắc vào ý nghĩa của kinh. Sau khi tin hiểu sâu sắc rồi sẽ được trụ vào địa vị Bất thối chuyển. Trụ vào địa vị này rồi, sẽ mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát chỉ nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy mà có lòng tin hiểu, không phi báng mà còn đạt được nhiều căn lành thù thắng, huống là có thể thọ trì, đọc tụng thông suốt, y vào lý chơn như mà chánh niệm tư duy, an trụ vào chơn như để tinh tấn tu học thì Đại Bồ-tát ấy mau được an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi lạc cho tất cả hữu tình đến tận đời vị lai.

Bấy giờ, Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Thật tánh của tất cả pháp đều bất khả đắc, như vậy sao nói các Đại Bồ-tát an trụ vào chơn như để tinh tấn tu học, thì sẽ mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi lạc cho tất cả hữu tình đến tận đời vị lai?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Được Phật giáo hóa an trụ vào chơn như, tu hạnh của các Đại Bồ-tát, thì sẽ mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình. Các Đại Bồ-tát cũng như vậy, an trụ vào chơn như, tu hạnh Đại Bồ-tát, sẽ mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Sự giáo hóa của Như Lai đều không sở hữu, pháp lìa chơn như lại bất khả đắc, vậy ai an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh? Ai sẽ an trụ vào địa vị Bất thối chuyển? Ai chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Ai làm lợi ích lớn cho các hữu tình?

Bạch Thế Tôn! Chơn như còn bất khả đắc thì làm sao có thể an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh, mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình được? Vậy nếu có điều đó thì thật phi lý.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông đã nói. Sự giáo hóa của Như Lai đều không sở hữu, pháp lìa chơn như lại bất khả đắc thì ai an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh? Ai sẽ an trụ vào địa vị Bất thối chuyển? Ai chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Ai làm lợi ích lớn cho các hữu tình. Nay Thiện Hiện! Chơn như còn bất khả đắc thì làm sao có thể an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh, để mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình. Vậy nếu có điều đó thì thật phi lý.

Vì sao? Vì nếu Như Lai có xuất hiện hay không xuất hiện ở đời thì các pháp vẫn là pháp như vậy, không lìa chơn như, pháp giới, pháp tánh, nói rộng cho đến cảnh giới bất tư nghì. Quyết định không có an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh, mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình. Vì sao? Vì các pháp chơn như là không sanh, không diệt, cũng không trụ vào phần nhỏ khác nào có thể đắc.

Thiện Hiện! Nếu pháp không sanh, không diệt, cũng không trụ vào chút phần nhỏ khác nào có thể đắc thì ai an trụ vào trong đó để tu Bồ-tát hạnh? Ai sẽ an trụ vào địa vị Bất thối chuyển? Ai chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Ai làm lợi ích lớn cho các hữu tình? Vậy nếu có điều đó thì thật phi lý, chỉ là đối với thế tục giả nói là có.

Khi ấy, trời Đê Thích lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa này vi diệu sâu xa rất khó tin hiểu. Các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, mặc dù biết các pháp đều bất khả đắc nhưng vì cầu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, muốn làm lợi ích lớn cho các hữu tình là việc rất khó làm. Vì sao? Vì quyết định không có an trụ vào chơn như tu Bồ-tát hạnh, mau an trụ vào địa vị Bất thối chuyển, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích lớn cho các hữu tình. Nhưng khi các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu quán sát tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu, đối với tánh của pháp sâu xa tâm không thối lui, không nghi ngờ, không sợ hãi, cũng không mê loạn. Những việc như vậy rất là hiếm có.

Thiện Hiện nói với trời Đê Thích:

- Nay Kiều-thi-ca! Như lời ông nói, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, quán sát tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu. Với tánh của pháp sâu xa, tâm không thối lui, không nghi ngờ, chẳng sợ sệt, cũng không mê loạn. Những việc như vậy rất hiếm có.

Này Kiều-thi-ca! Các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu quán bản tánh tất cả pháp đều không. Ở trong cái không ấy hoàn toàn vô sở hữu, vậy ai thối lui? Ai nghi ngờ? Ai kinh hãi? Ai mê loạn? Cho nên, khi các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, đối với bản tánh của pháp sâu xa tâm không thối lui, không nghi ngờ, không kinh hãi, không mê loạn, rất là hiếm có.

Trời Đế Thích thưa Thiện Hiện:

- Tôn giả đã nói đều căn cứ vào Không, cho nên những gì nói ra thường không bị chướng ngại. Ví như lấy mũi tên bắn lên hư không, nếu bắn gần hay xa đều không bị chướng ngại. Những gì Tôn giả nói cũng vậy, ở trong đó ai dám làm chướng ngại.

Trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Con nói như vậy, khen như vậy, ghi nhận như vậy là thuận với thật ngữ, pháp ngữ của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tùy pháp đối với pháp thì có ghi nhận chân chánh không?

Phật dạy trời Đế Thích:

- Này Kiều-thi-ca! Ông nói như vậy, khen như vậy, ghi nhận như vậy đều thuận với thật ngữ, pháp ngữ của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tùy pháp đối với pháp không ghi nhận điên đảo.

Trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Thật hy hữu thay! Bạch Thế Tôn! Những gì đại đức Thiện Hiện nói đều căn cứ vào không, vô tướng, vô nguyện. Cũng căn cứ vào bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo. Căn cứ vào bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc. Căn cứ vào tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Căn cứ vào bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. Căn cứ vào pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không. Căn cứ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì. Căn cứ vào Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo. Căn cứ vào bậc Đại Bồ-tát. Căn cứ vào tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa. Căn cứ vào năm loại mắt, sáu phép thần thông. Căn cứ vào mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Căn cứ vào đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Căn cứ vào ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp. Căn cứ vào pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả. Căn cứ vào trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng. Căn cứ vào hạnh của Đại Bồ-tát và quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật.

Thế Tôn dạy trời Đế Thích:

- Này Kiều-thi-ca! Cụ thọ Thiện Hiện trụ vào Không của các pháp mà quán bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa còn

bất khả đắc thì làm sao có người hành bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể đắc.

Quán bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo có thể đắc.

Quán bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc có thể đắc.

Quán tám giải thoát cho đến mười bốn xứ còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu tám giải thoát cho đến mười bốn xứ có thể đắc.

Quán pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không còn bất khả đắc, thì làm sao có người trụ pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không có thể đắc.

Quán chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì còn bất khả đắc, thì làm sao có người trụ chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì có thể đắc.

Quán Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo còn bất khả đắc, thì làm sao có người trụ Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo có thể đắc.

Quán pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện có thể đắc.

Quán địa của các Đại Bồ-tát còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu địa của các Đại Bồ-tát có thể đắc.

Quán pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa còn bất khả đắc, thì làm sao có người tu pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa có thể đắc.

Quán năm loại mắt, sáu phép thần thông còn bất khả đắc, thì làm sao có người dẫn phát năm loại mắt, sáu phép thần thông có thể đắc.

Quán mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng còn bất khả đắc, thì làm sao có người dẫn phát mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng có thể đắc.

Quán đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả còn bất khả đắc, thì làm sao có người an trụ đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả có thể đắc.

Quán ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp còn bất khả đắc, thì làm sao có người lấy các tướng hảo trang nghiêm thân này có thể đắc.

Quán pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả còn bất khả đắc, thì làm sao có người dẫn phát pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả có thể đắc.

Quán trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng còn bất khả đắc, thì làm sao có người dẫn phát trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có thể đắc.

Quán tất cả hạnh của Đại Bồ-tát còn bất khả đắc, thì làm sao có người có thể hành tất cả hạnh của Đại Bồ-tát có thể đắc.

Quán quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật còn bất khả đắc, thì làm sao có người năng chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật có thể đắc.

Quán trí nhất thiết trí còn bất khả đắc, thì làm sao có người có thể đắc trí nhất thiết trí có thể đắc.

Quán chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác còn bất khả đắc, thì làm sao có người chuyển vô thượng pháp luân có thể đắc.

Quán pháp vô sanh diệt còn bất khả đắc, làm sao có người chứng pháp vô sanh diệt có thể đắc. Vì sao?

Này Kiều-thi-ca! Vì đối với tất cả pháp, cụ thọ Thiện Hiện trụ vào nơi viễn ly, trụ vào nơi tịch tĩnh, trụ vào nơi vô sở hữu, trụ vào nơi vô sở đắc, trụ vào nơi không, trụ vào nơi vô tướng, trụ vào nơi vô nguyện.

Này Kiều-thi-ca! Cụ thọ Thiện Hiện đối với sự trụ của tất cả pháp có vô lượng thắng trụ như vậy, so với sự trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vi diệu của các Đại Bồ-tát trụ thì trăm phần, ngàn phần, cho đến phần nhỏ nhất cũng không bằng một. Vì sao? Này Kiều-thi-ca! Vì trừ sự trụ của chư Phật ra thì sự trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu của các Đại Bồ-tát so với sự trụ của Thanh văn, Độc giác rất là tối thắng, là tôn quý, là vi diệu, là vô thượng.

Cho nên, này Kiều-thi-ca! Nếu Đại Bồ-tát muốn trụ trên tất cả hữu tình thì nên trụ vào sự hành trụ của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu. Vì sao? Này Kiều-thi-ca! Vì các Đại Bồ-tát trụ trong trụ này thì vượt qua địa vị Thanh văn, Độc giác, chứng nhập vào Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát, mau viên mãn tất cả Phật pháp, đoạn hẳn sự tương tục của tập khí phiền não, mau chứng đắc trí nhất thiết trí, được gọi là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, hoàn toàn làm lợi lạc cho tất cả hữu tình, khiến họ trụ nhập vào Tam thừa giải thoát của trời, người.

Lúc ấy, trong chúng hội có vô lượng, vô số cõi trời thứ Ba mươi ba hoan hỷ khôn xiết, đều lấy hương hoa vi diệu của trời dâng rải cúng dường Như Lai và các đệ tử.

Trong chúng hội có tám trăm Bí-sô đứng dậy đánh lễ dưới chân Phật, trịch bày y vai hữu, quì gối sát đất, cúi đầu cung kính, chấp tay hướng về Phật, chiêm ngưỡng tôn nhan, mắt không rời. Nhờ thần lực của Phật nên trong lòng bàn tay họ tự nhiên có đầy hương hoa vi diệu. Chúng Bí-sô ấy hết sức vui mừng, vì có thứ chưa từng có. Mọi người lấy hoa ấy dâng lên cúng dường Phật và các Bồ-tát. Rải hoa xong, họ cùng phát nguyện: “Chúng con đem sức căn lành thù thắng này, nguyện luôn an trụ vào sự hành trụ vi diệu của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu mà Thanh văn, Độc giác không thể trụ được và mau hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vượt qua địa vị Thanh văn, Độc giác.”

Khi ấy, biết chúng Bí-sô vui vẻ thanh tịnh, nhất định không thôi chuyển, Như Lai liền mỉm cười. Theo thường pháp của Phật khi mỉm cười từ miệng phóng ra những loại ánh sáng xanh, vàng, đỏ, trắng, hồng, tím, xanh biếc, xanh lục, vàng, bạc, pha lê chiếu khắp ba ngàn đại thiên thế giới. Ánh sáng ấy thu trở lại vòng quanh thân Phật, quay ba vòng rồi nhập vào trên đỉnh Phật.

Thấy điềm lành này, A-nan-đà quá vui mừng liền đứng dậy lễ Phật, chấp tay thưa:

- Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên gì mà Ngài mỉm cười như vậy? Chư Phật mỉm cười đều có nhân duyên. Cúi xin đức Như Lai thương xót nói cho.

Phật dạy:

- A-nan-đà! Các Bí-sô này vào đời tương lai trong kiếp Tinh Dụ đều được thành Phật cùng tên là Tấn Hoa, có đầy đủ mười hiệu. Tuổi thọ, quốc độ, đệ tử Bí-sô của các vị Phật ấy tất cả đều như nhau. Chư Như Lai ấy đều sống một ngàn tuổi, khi đản sanh, khi xuất gia và sau khi thành Phật ở chỗ nào, dù ngày hay đêm cũng thường mưa hương hoa vi diệu năm màu. Do đó mà Ta mỉm cười.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Đại Bồ-tát muốn được an trụ vào sự trụ tối thắng thì phải học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu Đại Bồ-tát muốn được an trụ vào sự trụ của Như Lai thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu thì thiện nam, thiện nữ v.v... ấy đời trước từ trong cõi người qua đời, sanh trở lại vào nơi đây, hoặc từ cõi trời Đô-sử-đa đến sanh vào nhơn gian đây. Đời trước người ấy ở trong cõi người, hay ở trên trời, do từng nghe rộng Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, nên đời này có thể siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu.

Khánh Hỷ nên biết! Như Lai hiện thấy thiện nam, thiện nữ v.v... nào siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, đối với thân mạng, của cải không tiếc nuôi, thì biết vị ấy chắc chắn là Đại Bồ-tát.

Lại nữa, này Khánh Hỷ! Thiện nam, thiện nữ v.v... ưa thích nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Nghe rồi thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tinh tấn tu học, tư duy đúng lý, giảng nói khai thị, truyền trao, dạy bảo cho thiện nam tử Bồ-tát thừa thì nên biết người đó là Đại Bồ-tát, ở quá khứ đã từng gần gũi Như Lai nghe nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy. Nghe rồi thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tinh tấn tu học, tư duy đúng lý, cũng giảng nói khai thị, truyền trao, dạy bảo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu cho người khác, nên đời này có thể thành tựu việc ấy.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam, thiện nữ v.v... đó đã từng gieo trồng các căn lành với vô lượng Phật quá khứ, nên đời này có thể làm việc ấy. Thiện nam, thiện nữ v.v... nên nghĩ như vậy: Đời trước ta không nghe Thanh văn, Độc giác nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, nhất định là nghe chư Phật nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu ấy. Đời trước ta không gần gũi cúng dường trồng các căn lành đối với Thanh văn, Độc giác, nhất định là ta gần gũi cúng dường trồng các căn lành đối với Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Do nhân duyên này, nên nay được nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này, ưa thích, thọ trì, đọc tụng thông suốt, tinh tấn tu học, tư duy đúng lý, giảng nói cho các hữu tình không mệt mỏi.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nào ưa thích nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, nghe rồi thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tinh tấn tu học, tư duy đúng lý, đối với pháp, nghĩa, văn, ý của kinh đều thông suốt rõ ràng, tùy thuận theo đó mà tu hành thì thiện nam, thiện nữ v.v... ấy được thấy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác của chúng ta.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nào nghe nói tất cả ý nghĩa của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu tin hiểu, không hủy báng, không làm trở ngại, phá hoại thì thiện nam, thiện nữ v.v... ấy đã từng cúng dường vô lượng chư Phật, gieo trồng nhiều căn lành với chư Phật, cũng được vô lượng bạn tốt hộ trì.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam, thiện nữ v.v... đã gieo trồng các căn lành vào ruộng phước thù thắng của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tuy nhất định sẽ đắc quả Thanh văn, Độc giác, Như Lai nhưng muốn chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nhưng cần phải thông đạt ý nghĩa của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không chướng

ngại, tu hành bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. An trụ pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không. An trụ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghi. An trụ vào Thánh đế khô, tập, diệt, đạo. Tu hành bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo. Tu hành bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc. Tu hành pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện. Tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Tu hành bậc Đại Bồ-tát. Tu hành tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa. Tu hành năm loại mắt, sáu phép thần thông. Tu hành mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Tu hành pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả. Tu hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng hoàn toàn viên mãn.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu Đại Bồ-tát có thể thông đạt ý nghĩa thâm sâu của Bát-nhã ba-la-mật-đa một cách không chướng ngại, tu hành bố thí Ba-la-mật-đa nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đề viên mãn hoàn toàn mà Đại Bồ-tát ấy không chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chỉ trụ vào địa vị Thanh văn, Độc giác thì nhất định không có điều đó. Cho nên, chúng Đại Bồ-tát muốn đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên thông đạt hoàn toàn ý nghĩa sâu xa của Bát-nhã ba-la-mật-đa một cách không chướng ngại, tu hành bố thí Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng hoàn toàn viên mãn.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Ta đem kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu giao phó cho ông, ông nên thọ trì đúng đắn, đọc tụng thông suốt đừng để quên mất.

Khánh Hỷ nên biết! Ngoài kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, nếu thọ trì kinh điển khác, dầu có quên mất pháp Ta nói ra thì tội ấy còn nhẹ. Nhưng đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không thọ trì cẩn thận, cho đến quên mất một câu thì tội ấy rất nặng.

Khánh Hỷ nên biết! Đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu dù một câu có thể thọ trì cẩn thận không quên mất thì đạt được phước vô lượng. Còn như đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không thọ trì cẩn thận, thậm chí quên mất chỉ một câu thì bị tội rất nặng bằng lượng phước ở trước.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Ta đem kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu ân cần giao phó cho ông, ông hãy thọ trì đúng đắn, đọc tụng thông suốt, tư duy đúng lý, giảng nói cho người khác, phân biệt khai thị, để họ thọ trì hiểu rõ hoàn toàn ý nghĩa của lời văn.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam, thiện nữ v.v... nào đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu thọ trì, đọc tụng thông suốt hoàn toàn, tư duy đúng lý, giảng nói cho người khác, phân biệt khai thị chỉ dạy để họ hiểu rõ, thì thọ trì gìn giữ quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại đã chứng.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam, thiện nữ v.v... có tâm ân cần thanh tịnh, hiện đang ở chỗ Ta muốn đem những thứ vòng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen không giải đãi, mệt mỏi, đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa chí tâm lắng nghe, thọ trì, đọc tụng thông suốt hoàn toàn, tư duy đúng lý, giảng nói cho người khác, phân biệt chỉ dạy để họ hiểu rõ, hoặc biên chép, trang nghiêm nhiều vật báu, luôn dùng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen không ngừng nghỉ.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nào cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy thì hiện tại đã cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen Ta và ba đời chư Phật khắp mười phương.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu có tâm ân cần thanh tịnh, cung kính ưa thích, tức là ân cần thanh tịnh, cung kính ưa thích quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở quá khứ, vị lai, hiện tại đã chứng.

Này Khánh Hỷ! Nếu ông ưa thích Ta, không lìa bỏ Ta thì cũng nên ưa thích và không lìa bỏ kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, cho đến một câu cũng đừng để quên mất.

Này Khánh Hỷ! Ta nói nhân duyên giao phó kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mặc dù trải qua trăm ngàn đại kiếp cũng không cùng tận, giống như Ta đã là Đại sư của các ông, nên biết Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng là Đại sư của các ông. Các ông cùng trời, người cung kính, tôn trọng Ta thì cũng nên cung kính, tôn trọng Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Ta dùng vô lượng phương tiện thiện xảo giao phó kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này cho ông, ông nên thọ trì đừng để quên mất. Nay trước trời, người, A-tu-la v.v... vô lượng đại chúng, Ta đem Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này giao phó cho ông, ông hãy thọ trì đúng đắn đừng để quên mất.

Này Khánh Hỷ! Nay Ta nói thật cho ông biết: Người nào có lòng tin thanh tịnh, muốn không bỏ Phật, không bỏ Pháp, không bỏ Tăng, không muốn lìa bỏ quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chư

Phật ba đời đã chứng thì nhất định không nên lìa bỏ Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Như vậy gọi là pháp mà chư Phật truyền trao, dạy bảo cho các đệ tử.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... ưa thích lắng nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, thọ trì, đọc tụng thông suốt hoàn toàn, tư duy đúng lý, dùng vô lượng pháp môn để giảng nói cho người, phân biệt khai thị, trình bày kiến lập để họ hiểu rõ mà tinh tấn tu hành thì thiện nam, thiện nữ v.v... ấy mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, gần viên mãn trí nhất thiết trí. Vì sao? Vì quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật, trí nhất thiết trí đều nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này mà sanh.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật ba đời đều nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này mà sanh ra quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Nếu Đại Bồ-tát muốn đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì phải siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là mẹ của các Đại Bồ-tát, sanh ra các Đại Bồ-tát.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu Đại Bồ-tát siêng học sáu pháp Ba-la-mật-đa thì mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Cho nên, này Khánh Hỷ! Ta đem sáu pháp Ba-la-mật-đa đây lại giao phó cho ông, ông nên thọ trì đúng đắn đừng để quên mất. Vì sao? Vì sáu pháp Ba-la-mật-đa là kho Pháp bảo vô lượng của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tất cả Phật pháp từ đây sanh ra.

Khánh Hỷ nên biết! Pháp giải thoát mà chư Phật Thế Tôn ba đời nói ra đều lưu xuất ra từ vô lượng Pháp tạng của sáu pháp Ba-la-mật-đa ấy.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật Thế Tôn ba đời khắp mười phương cũng đều nương vào vô lượng Pháp tạng của sáu pháp Ba-la-mật-đa mà siêng năng tinh tấn tu học, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khánh Hỷ nên biết! Đệ tử Thanh văn chư Phật Thế Tôn ba đời khắp mười phương đều nương vào vô tận Pháp tạng của sáu pháp Ba-la-mật-đa mà siêng năng tinh tấn tu học, đã, đang và sẽ nhập vào Vô dư Niết-bàn.

Lại nữa, này Khánh Hỷ! Giả sử ông vì hàng Thanh văn thừa nói pháp Thanh văn, nhờ pháp này mà tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới đều đắc quả A-la-hán, thì vẫn chưa vì Ta mà làm việc đáng làm của người Phật tử. Nếu ông vì hàng Bồ-tát thừa mà giảng

nói pháp tương ưng một câu Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, mới gọi là vì Ta làm việc nên làm của người Phật tử. Đối với việc này, Ta sanh lòng tùy hỷ sâu sắc hơn là việc ông giáo hóa tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới đều đắc quả A-la-hán. Lại nữa Khánh Hỷ! Giả sử tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới nhờ năng lực giáo hóa của người khác cùng một lúc đều được làm người, đồng thời chứng đắc quả A-la-hán thì đối với tất cả nghiệp phước đức do sự bố thí, trì giới, và tu tập của các A-la-hán ấy thì ý ông thế nào, nghiệp phước đức ấy nhiều không?

Khánh Hỷ thưa:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước đức nghiệp sự của vị ấy vô lượng, vô biên.

Phật dạy:

- Nay Khánh Hỷ! Nếu có Thanh văn nào giảng nói pháp tương ưng với sáu Ba-la-mật-đa cho Bồ-tát thì phước đức đạt được trong một ngày đêm nhiều hơn phước người kia.

Khánh Hỷ nên biết! Gát một ngày đêm qua một bên, chỉ còn một ngày. Gát một ngày qua một bên chỉ còn nửa ngày, gát nửa ngày qua một bên chỉ còn một giờ, gát một giờ qua một bên chỉ thời gian như khoảng bữa ăn, gát khoảng chừng bữa ăn qua một bên chỉ còn chốc lát, gát chốc lát qua một bên chỉ còn một thoáng, gát một thoáng qua một bên chỉ còn lại một khảy móng tay, người Thanh văn ấy có thể giảng nói pháp tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa cho Bồ-tát, phước đức đạt được nhiều hơn trước. Vì sao? Vì phước đức của vị Thanh văn này đạt được vượt qua các căn lành của tất cả Thanh văn, Độc giác.

Lại nữa, nay Khánh Hỷ! Nếu Đại Bồ-tát giảng nói pháp Thanh văn thừa cho hàng Thanh văn, giả sử tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới nhờ pháp này mà đều được chứng đắc quả A-la-hán, đều đầy đủ tất cả công đức thù thắng. Ý ông thế nào? Đại Bồ-tát ấy nhờ nhân duyên này được phước đức nhiều không?

Khánh Hỷ thưa:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Đại Bồ-tát ấy đạt được phước đức vô lượng, vô biên.

Phật dạy:

- Nay Khánh Hỷ! Nếu Đại Bồ-tát giảng nói pháp tương ưng Bát-nhã ba-la-mật-đa cho Thanh văn thừa, Độc giác thừa và thiện nam Vô thượng thừa thì trong một ngày đêm, đạt được phước đức nhiều hơn trước.

Khánh Hỷ nên biết! Gát một ngày đêm qua một bên, chỉ trải qua một ngày, gát một ngày qua một bên chỉ còn nửa ngày, gát nửa ngày qua một bên chỉ còn một giờ, gát một giờ qua một bên chỉ còn lại khoảng chừng bữa ăn, gát khoảng chừng bữa ăn qua một bên chỉ còn chốc lát, gát chốc lát qua một bên chỉ còn một thoáng, gát một thoáng qua một bên chỉ còn lại một khay móng tay, Đại Bồ-tát ấy có thể giảng nói pháp tương ứng Bát-nhã ba-la-mật-đa cho thiện nam ba thừa, đạt được phước đức nhiều hơn trước vô lượng, vô số. Vì sao? Vì pháp thí tương ứng Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vượt hơn tất cả pháp thí tương ứng với Thanh văn, Độc giác và các căn lành của ba thừa. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy tự cầu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng lấy pháp tương ứng Đại thừa thị hiện, chỉ dạy, khuyến khích, khen ngợi. Các chúng sanh khác đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được đắc Bất thối chuyển.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát ấy tự tu sáu pháp Ba-la-mật-đa, cũng dạy người khác tu sáu pháp Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến tự tu trí nhất thiết trí, cũng dạy người khác tu trí nhất thiết trí. Do đó mà căn lành được tăng trưởng. Đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nếu có sự thối chuyển thì không có điều đó.

Bấy giờ, có bốn chúng vây quanh, Thế Tôn ca ngợi Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, và giao cho A-nan-đà thọ trì rồi, lại ở trước hội chúng tất cả trời, rồng, A-tu-la, Càn-thát-bà, Ngài hiện sức thần thông khiến chúng đều thấy Bất Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, có đại chúng Thanh văn, Bồ-tát vây quanh, đang giảng nói diệu pháp cho hội Hải Dụ, và thấy tướng trang nghiêm thanh tịnh của cõi ấy. Thanh văn Tăng ở đó đều là A-la-hán, các lậu đã sạch, không còn phiền não, được chơn tự tại, tâm hoàn toàn giải thoát, tuệ hoàn toàn giải thoát, giống như ngựa khôn được điều phục, và như rồng lớn. Việc cần làm đã làm xong, việc thành tựu đã thành tựu rồi, quăng bỏ các gánh nặng, chúng đắc tự lợi, không còn các kiết sử, chánh tri giải thoát, chí tâm tự tại, cứu cánh đệ nhất. Tất cả Bồ-tát Tăng ở đó đều nổi tiếng đã đắc Đà-la-ni và biện tài vô ngại, thành tựu vô lượng công đức thù thắng. Phật thân lực lại làm cho trời, rồng, A-tu-la, Càn-thát-bà trong chúng hội này không thấy Bất Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Bồ-tát, Thanh văn cùng đại chúng khác, và tướng trang nghiêm thanh tịnh của cõi Phật ấy. Chúng hội Phật ấy và cõi trang nghiêm thanh tịnh chẳng phải đối tượng của mắt ở cõi này. Vì sao? Vì Phật thân thần thông, nên đối với cảnh xa không có điều kiện để thấy.

Khi ấy, Phật dạy A-nan-đà:

- Ông còn thấy chúng hội và quốc độ của Bất Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nữa không?

A-nan-đà thưa:

- Bạch Thế Tôn! Con chẳng thấy việc ấy nữa, vì đó chẳng phải là sự hoạt động của mắt ở cõi này.

Phật dạy cụ thọ A-nan-đà:

- Như chúng hội, quốc độ của Như Lai kia chẳng phải là cảnh giới hoạt động của mắt ở cõi này. Nên biết các pháp cũng như vậy, chẳng phải cảnh giới hoạt động của mắt.

Khánh Hỷ nên biết! Pháp thì không hành pháp, pháp thì không thấy pháp, pháp thì không biết pháp, pháp thì không chứng pháp.

Khánh Hỷ nên biết! Tánh của tất cả các pháp không ai có thể hành, không ai có thể thấy, không ai có thể biết, không ai có thể chứng, không ai có thể tạo tác. Vì sao? Vì tất cả pháp đều không có tác dụng, vì người giữ và được giữ là tánh viển ly. Vì tất cả pháp không thể suy nghĩ, người suy nghĩ, pháp được suy nghĩ là tánh viển ly. Tất cả pháp như huyền hóa, nhờ các sự hòa hợp lại nên giống như thật có. Vì tất cả pháp không có người tạo tác, người thọ nhận, vì vọng hiện ra giống như có thật, nhưng thật ra không bền chắc.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào có thể hành như vậy, thấy như vậy, biết như vậy, chứng như vậy đó là người hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng không chấp trước tướng của các pháp này.

Khánh Hỷ nên biết! Khi Đại Bồ-tát hành như vậy đó là học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu Đại Bồ-tát muốn đạt được tất cả Ba-la-mật-đa, mau chóng viên mãn tất cả pháp đến cứu cánh bờ bên kia thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì pháp học này đối với các sự học là tối thắng, là tôn quý, là vi diệu, là vô thượng, làm lợi ích an lạc cho tất cả hữu tình, làm chỗ nương tựa cứu giúp cho ai không có chỗ nương tựa cứu giúp. Chư Phật Thế Tôn chấp nhận khen ngợi người tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật, Bồ-tát học như vậy, đã trụ trong học này có thể dùng ngón tay phải, hoặc ngón chân phải nâng lấy ba ngàn đại thiên thế giới quăng bỏ phương khác, hoặc đem về chỗ cũ, mà hữu tình trong đó không hay biết, không tổn hại, không sợ sệt. Vì sao? Vì oai lực công đức của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không thể nghĩ bàn. Chư Phật và các Bồ-tát ở quá khứ, hiện tại, vị lai đều học Bát-nhã ba-la-mật-đa này, đối với quá khứ, hiện tại, vị lai và pháp vô vi tất cả đều đạt được trí kiến vô ngại.

Cho nên, này Khánh Hỷ! Ta nói ai có thể học Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này đối với trong các sự học đó rất là tối thắng, rất là tôn quý, là rất vi diệu, rất là vô thượng.

Khánh Hỷ nên biết! Người nào muốn giữ lấy số lượng giới hạn Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, thì giống như người ngu si muốn giữ lấy số lượng giới hạn hư không. Vì sao? Vì công đức của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là vô lượng, không giới hạn.

Khánh Hỷ nên biết! Ta không bao giờ nói công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, như danh từ v.v... có số lượng, có giới hạn. Vì sao? Vì danh từ, câu, chữ là pháp có số lượng, còn công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là pháp chẳng có hạn lượng. Chẳng phải danh từ v.v... mà có thể lường được công đức lợi ích của Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng chẳng phải công đức lợi ích thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa mà dùng danh từ để tính lường được.

Khi ấy, Khánh Hỷ bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên gì mà nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là vô lượng?

Phật dạy:

- Này Khánh Hỷ! Tánh của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là vô tận, vì tánh viên ly, tánh tịch tĩnh, như thật tế, như hư không, nên nói là vô lượng.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật ba đời đều học Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoàn toàn viên mãn, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, giảng nói khai thị cho các hữu tình, nhưng Bát-nhã ba-la-mật-đa này luôn luôn không diệt tận. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu giống như hư không, không cùng tận. Người nào muốn cùng tận Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là muốn tận ngần mé của hư không.

Khánh Hỷ nên biết! Bồ thí v.v... sáu pháp Ba-la-mật-đa nói rộng cho đến trí nhất thiết trí đều không thể tận, chẳng phải đều đã tận, đang tận và sẽ tận. Vì sao? Vì những pháp không sanh, không diệt, cũng không có trụ và thay đổi thì làm sao có thể đưa ra là có tận.

Bấy giờ, từ miệng Như Lai hiện ra tướng lưỡi rộng dài che khắp cả mặt. Hiện tướng lưỡi rồi thân trở lại vào miệng và nói với Khánh Hỷ:

- Ý ông thế nào? Ở thế gian, người có tướng lưỡi như vậy có nói lời hư dối không?

Khánh Hỷ thưa:

- Bạch Thế Tôn! Không.

Phật dạy:

- Nay Khánh Hỷ! Từ nay trở đi ông nên nói rõ Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy cho bốn chúng, hãy phân biệt khai thị, giảng giải trình bày thế nào để họ dễ hiểu.

Khánh Hỷ nên biết! Trong Mật tạng Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này có nói rộng tất cả pháp phần Bồ-đề và tướng của các pháp. Cho nên tất cả thiện nam v.v... cầu Thanh văn thừa, cầu Độc giác thừa, cầu Vô thượng thừa đều phải y vào pháp môn của Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu đã nói, siêng năng tu học, đừng nhầm chán, mỗi một. Nếu ai thường tinh tấn tu học như vậy thì sẽ mau chứng đắc ý nghĩa mà mình cầu.

Lại nữa, nay Khánh Hỷ! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu có thể ngộ nhập vào tất cả pháp môn, có thể ngộ nhập vào tất cả văn tự, có thể ngộ nhập vào pháp môn Đà-la-ni. Các Đại Bồ-tát đối với pháp môn Đà-la-ni phải siêng năng tinh tấn tu học. Nếu Đại Bồ-tát thọ trì pháp môn Đà-la-ni như vậy thì mau chứng đắc tất cả biện tài, các hiểu biết vô ngại.

Khánh Hỷ nên biết! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu chính là kho Pháp bảo vô tận của chư Phật Thế Tôn đời quá khứ, vị lai, hiện tại, nó giữ gìn tất cả Phật pháp vi diệu. Cho nên, nay Ta phân biệt nói rõ ràng cho ông. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này nếu có người nào thọ trì, đọc tụng thông suốt hoàn toàn, tư duy đúng lý, thì đó là thọ trì quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của ba đời chư Phật đã đắc.

Khánh Hỷ nên biết! Ta nói Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy là đôi chân kiên cố của người có thể đi đến đạo Bồ-đề. Các ông nếu có thể thọ trì Đà-la-ni Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là nắm giữ tất cả Phật pháp, làm lợi ích an lạc cho tất cả hữu tình.

Quyển thứ 522

HẾT